

Tämän sivun alkukielistä versiota [es](#) on muutettu äskettäin. Päivitystä suomennetaan parhaillaan.

espanja

Swipe to change

Jäsenvaltioiden oikeudenhoitojärjestelmät

Espanja

Tässä osassa esitetään yleiskuva Espanjan tuomioistuinjärjestelmästä.

Oikeuslaitos – tuomioistuinjärjestelmä

Oikeushallinto

Nykyisistä oikeusjärjestelmistä Espanjan järjestelmä vastaa ominaisuuksiltaan mannermaista oikeusjärjestystä.

Sen perusominaisuudet ovat seuraavat:

julkis- ja yksityisoikeuden erottaminen ja oikeusjärjestelmän jakaminen yleisesti osa-alueisiin, jotka käsittävät perustuslailliset, rikosoikeudelliset, hallinnolliset, verotukselliset, siviilioikeudelliset, kaupalliset, työoikeudelliset ja oikeudenkäyntejä koskevat asiat

lain ja kirjoitetun oikeuden, toisin sanoen lain, tapaoikeuden ja yleisten oikeusperiaatteiden ensisijaisuus oikeuslähteinä sellaisina kuin niistä on säädetty siviilioikeudessa (*Código Civil*)

oikeuslaitoksen hierarkkinen organisaatio, johon sisältyy muutoksenhakujärjestelmä.

Tuomioistuintyytit – lyhyt kuvaus

Espanjan perustuslaissa (*Constitución Española*) vuodelta 1978 säädetään, että Espanja on sosiaalinen ja demokraattinen oikeusvaltio, joka puolustaa vapautta, oikeudenmukaisuutta, tasavertaisuutta ja poliittista moniarvoisuutta oikeusjärjestelmänsä keskeisimpinä arvoina.

Perustuslain perustana on Espanjan kansakunnan erottamaton ykseys, kaikkien espanjalaisten yhteinen ja jakamaton isänmaa. Siinä tunnustetaan ja taataan oikeus kansakunnan muodostavien kansallisuuksien ja alueiden autonomiaan sekä näiden kaikkien väliseen yhteisvastuuseen.

Perustuslain VI jaksossa käsitellään oikeuslaitosta, ja sen 117 §:n mukaan tuomiovallan yhtenäisyyden periaate on tuomioistuinten organisaation ja toiminnan perusta.

Tämä periaate kuvastuu Espanjan tuomioistuinjärjestelmästä ja ilmenee yhtenä ainoana tuomiovaltana, joka koostuu yhdestä ainoasta yleisen tuomiovallan muodostavasta tuomarikunnasta.

Espanjassa on monia eri tuomioistuimia (*juzgados y tribunales*), ja tehtävät jakautuvat niiden kesken tiettyjen toimivallan jakoperusteiden mukaisesti.

Jakoperusteita ovat asia, vaikutus, henkilö, tehtävä tai alue, sillä tuomiovallan yhtenäisyys ei sulje pois eri toimivaltuuksia käyttävien elinten olemassaoloa.

Jotta tuomioistuin voidaan katsoa yleiseksi tuomioistuimeksi, sen on kuuluttava Espanjan vuoden 1978 perustuslain 122 §:n nojalla annetun oikeuslaitoslain (*Ley Orgánica del Poder Judicial*) soveltamisalaan.

Yleiset tuomioistuimet jaotellaan seuraavien kolmen perusnäkökohdan mukaan:

lainkäyttöalue

kokoonpano

toimivalta.

Lainkäyttöalue

Heinäkuun 1. päivänä 1985 annetun oikeuslaitoslain 6/1985 perustelujen mukaisesti valtion **alueellisia** ja oikeudellisia yksiköitä ovat kunta (*municipio*), tuomiopiiri (*partido*), maakunta (*provincia*) ja autonominen alue (*comunidad autónoma*), joissa käyttävät tuomiovaltaa rauhantuomioistuimet (*Juzgados de Paz*), ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimet ja tutkintatuomioistuimet (*Juzgados de Primera Instancia e Instrucción*), hallintotuomioistuimet (*Juzgados de lo Contencioso-Administrativo*), työtuomioistuimet (*Juzgados de lo Social*), rangaistusten täytäntöönpanosta vastaavat tuomioistuimet (*Juzgados de Vigilancia Penitenciaria*) ja nuorisotuomioistuimet (*Juzgados de Menores*), maakunnalliset ylioikeudet (*Audiencias Provinciales*) ja itsehallintoalueen ylioikeudet (*Tribunales Superiores de Justicia*). Koko kansallisella alueella toimivaltaa käyttävät valtakunnallinen ylioikeus (*Audiencia Nacional*), korkein oikeus (*Tribunal Supremo*) sekä ylempät tutkintatuomioistuimet ja ylempät hallintotuomioistuimet (*Juzgados Centrales de Instrucción y de lo Contencioso-Administrativo*).

Kokoonpano

Tuomari ratkaisee asiat **yksin** kaikissa muissa tuomioistuimissa paitsi korkeimmassa oikeudessa, valtakunnallisessa ylioikeudessa, itsehallintoalueiden ylioikeuksissa ja maakunnallisissa ylioikeuksissa, joissa asiat käsitellään **usean tuomarin kokoonpanossa**.

Korkein oikeus muodostuu korkeimman oikeuden puheenjohtajasta, jaostojen puheenjohtajista (*presidentes de sala*) ja tuomareista (*magistrados*), jotka määrätään laissa kullekin jaostolle ja osastolle. Jaostoja on viisi: siviilioikeudellisten, rikosoikeudellisten, hallinnollisten, työoikeudellisten ja sotilasoikeudellisten asioiden jaostot.

Valtakunnallinen ylioikeus muodostuu valtakunnallisen ylioikeuden puheenjohtajasta, jaostojen puheenjohtajista ja tuomareista, jotka määrätään laissa kullekin jaostolle ja osastolle (vetoomusasioiden sekä rikosoikeudellisten, hallinnollisten ja työoikeudellisten asioiden jaostot).

Itsehallintoalueiden ylioikeudet muodostuvat neljästä jaostosta (siviilioikeudellisten, rikosoikeudellisten, hallinnollisten ja työoikeudellisten asioiden jaostot). Itsehallintoalueen ylioikeudet muodostuvat puheenjohtajasta, joka on myös siviili- ja rikosoikeudellisten asioiden jaoston puheenjohtaja, sekä jaostojen puheenjohtajista ja tuomareista, jotka määrätään laissa kullekin jaostolle.

Maakunnalliset ylioikeudet muodostuvat puheenjohtajasta ja vähintään kahdesta tuomarista, jotka ovat perehtyneet siviili- ja rikosoikeudellisiin asioihin. Jaostoissa voi olla sama kokoonpano.

Oikeusvirasto

Oikeuslaitoslaissa oikeusvirasto (*Oficina Judicial*) määritellään keskeiseksi organisaatioksi, joka tukee tuomareiden ja tuomioistuinten toimintaa.

Sen tarkoituksena on parantaa oikeustoimien vaikuttavuutta, tehokkuutta ja läpinäkyvyyttä, nopeuttaa oikeudenkäyntejä ja edistää eri hallinnonalojen keskinäistä yhteistyötä ja toiminnan koordinoitua. Se pyrkii tarjoamaan korkealaatuisen julkisen palvelun, joka on lähellä, noudattaa perustuslaillisia arvoja ja vastaa kansalaisten nykyisiin tarpeisiin.

Kyseessä on modernia hallinnointiteknikkaa käyttävä uusi organisaatiomalli, jossa yhdistetään erilaisia hallinnollisia yksiköitä: suoraa tukea tarjoavia prosessioikeudellisia yksiköitä, jotka vastaavat tuomioistuimia (*juzgados*) ja tukevat tuomaria (*Juez* tai *Magistrado*) tämän hoitaessa lainkäyttötehtäviään, ja yhteisiä prosessioikeudellisia palveluja, joita johtavat oikeudenkäyntiavustajat (*Secretarios Judiciales*), jotka hoitavat kaikkia muita kuin lainkäyttötehtäviä, kuten: asiakirjojen vastaanottaminen, ilmoitukset, päätösten täytäntöönpano, muiden kuin oikeudellisten menettelyjen muodollisuudet, hakemusten asianmukaisuuden hyväksyminen, tiedotus osapuolille, menettelyvirheiden oikaiseminen.

Yhteisiä prosessioikeudellisia palveluja on kolmenlaisia:

yhteinen yleispalvelu

yhteinen prosessinjohtamispalvelu

yhteinen täytäntöönpanopalvelu.

Oikeushallinnon uusi organisaatiomalli otettiin käyttöön Burgosissa ja Murciassa marraskuussa 2010. Vuoden 2011 helmikuussa oikeusviraston toiminta alkoi Cáceresissa ja Ciudad Realissa ja saman vuoden kesäkuussa Leónissa, Cuencassa ja Méridassa. Oikeusviraston toiminta on tarkoitus aloittaa vuonna 2013 Ceutassa ja Melillassa. Tämä organisaatiomalli on käytössä rinnan edellisen mallin kanssa, joka on käytössä muualla Espanjassa.

Toimivalta

Alueellisen jaottelun lisäksi tuomioistuimet jaetaan seuraaviin **neljään luokkaan** sen mukaan, mihin **oikeudenalaan** liittyviä asioita ne käsittelevät:

Siviilituomioistuimet: Siviilituomioistuimet tutkivat riita-asioita, joiden käsittely ei kuulu yksiselitteisesti mihinkään muuhun oikeudenalaan. Sen vuoksi se voidaan luokitella yleiseksi tuomioistuimeksi.

Rikostuomioistuimet: Rikostuomioistuimille kuuluvat rikosasiat ja rikosoikeudenkäynnit. Espanjan lainsäädännöllä on ominaista, että rikoksesta johtuva siviilioikeudellinen menettely voidaan aloittaa samanaikaisesti rikosoikeudellisen menettelyn kanssa. Tällaisessa tapauksessa rikostuomioistuin päättää rikoksesta tai rikkomuksesta aiheutuneen vahingon tai haitan korvaamisesta.

Hallintotuomioistuimet: Hallintotuomioistuimet valvovat julkishallinnon toiminnan lainmukaisuutta ja käsittelevät julkishallintoa vastaan esitettyjä taloudellisten vahinkojen korvaamiseen liittyviä vaatimuksia.

Työtuoistuimet: Työtuoistuimet tutkivat työoikeuden piiriin kuuluvia riita-asioita. Näitä ovat muun muassa yksittäisten työntekijöiden ja työnantajien väliset työsopimusriidat, työmarkkinariidat sekä sosiaaliturvaan liittyvät vaatimukset ja työolainsäädännössä määriteltyä valtion vastuuta koskevat kanteet.

Näillä neljällä oikeudenalalla toimivien tuomioistuinten lisäksi Espanjassa on **sotilastuomioistuimia**.

Sotilastuomioistuimet muodostavat poikkeuksen tuomiovallan yhtenäisyyden periaatteeseen.

Lisätietoja on Espanjan yleisiä tuomioistuimia käsittelevällä sivulla.

Espanjassa ei ole erikseen erityistuomioistuinten järjestelmää, mutta edellä mainituilla oikeudenaloilla on perustettu aiheen mukaan erikoistuneita tuomioistuimia. Näitä ovat muun muassa naisiin kohdistuvaa väkivaltaa käsittelevät tuomioistuimet, rangaistusten täytäntöönpanosta vastaavat tuomioistuimet ja nuorisotuomioistuimet. Ne ovat yleisiä tuomioistuimia, jotka ovat erikoistuneet tiettyyn aiheeseen. Lisätietoa on Espanjan erityistuomioistuimia koskevalla sivulla.

Tuomioistuinhierarkia

Espanjassa noudatetaan kahden oikeusasteen järjestelmää, joka määrää tuomioistuinten hierarkian muutoksenhakujärjestelmässä.

Se, minkälaisia kanteita voidaan nostaa ja missä tuomioistuimessa ne on pantava vireille, riippuu siitä, miten kunkin tuomioistuimen toimivaltuudet on määritelty Espanjan oikeusjärjestyksessä. **Lisätietoja on Espanjan yleisiä tuomioistuimia käsittelevällä sivulla.**

Oikeudelliset tietokannat

Onko tietokantojen käyttö maksutonta?

Kyllä, tietokantojen käyttö on maksutonta.

Lyhyt yhteenveto sisällöstä

Lainsäädäntöä koskevat tietokannat: [Espanjan valtion virallinen lehti](#).

Oikeuskäytäntöä koskevat tietokannat: [Tuomioistuinasiakirjoista vastaava virasto](#).

Linkkejä

ESPANJAN YLEINEN OIKEUSNEUVOSTO

Päivitetty viimeksi: 12/03/2019

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetystä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.